

Pohled z Radotínského údolí (Přírodní park Radotínsko-Chuchelský háj) přes údolí na soutoku Berounky s Vltavou na zalesněné svahy a náhorní zemědělsky využívanou plošinu Přírodního parku Modřanská rokle-Cholupice. Tento záběr je již historický; dnes by do něj zleva zasahovala stavba nového dálničního mostu a protější svahy by „zdobilo“ stavení dálničního tunelu.

Foto P. Holub

Pražské přírodní parky čtvrtstoleté

Jan Moravec

Přírodní parky jsou jakýmsi mezistupněm mezi obecnou a územní ochranou přírody. V České republice jich je v současné době více jak sto – od ohromných území, kde fakticky suplují funkci CHKO, až po miniaturní plošky příměstských parků, od divočiny až po lokality mající spíše charakter historických zón. V tomto článku bychom vás rádi seznámili s 11 přírodními parky, které se rozkládají na území Prahy. Nejstarší z nich slaví letos již čtvrt století své existence.

Trocha historie

Když v roce 1974 došlo k rozšíření Hlavního města Prahy o rozsáhlá území při jeho východní a jihozápadní hranici, ocitla se v těchto hranicích mimo jiné řada přírodně cenných a na poměry pražského okolí unikátně zachovalých lokalit. Plány města na využití získaných území byly zjevné – výstavba nových sídlišť. Řada přírodovědců i „pouhých“ milovníků přírody cítila proto naléhavou povinnost alespoň část těchto míst uchránit. Jedním z center těchto snah

byl tehdejší Aktiv státní ochrany přírody v Praze 10 pod vedením Jaromíra Pavláška. Právě v tomto společenství se záhy zrodila myšlenka využít pro účely ochrany příměstské krajiny tehdy zcela nový nástroj ochrany přírody – oblasti klidu. O tom, že aplikace tohoto nástroje, do té doby využívaného výhradně ve volné krajině, uvnitř města nebyla lehká, svědčí mimo jiné fakt, že k vyhlášení prvních dvou přírodních parků – Říčanka a Botič-Miličov – došlo po osmi letech náročných jednání v roce 1984¹, vyhlášení dalších osmi muselo počkat až na pro ochranu přírody příznivé klima začátku 90. let (1990², respektive 1991³). V roce 1992 pak oblasti klidu převzal nový zákon o ochraně přírody a krajiny (114/1992 Sb.) a přejmenoval je na přírodní parky⁴.

Paradoxní situace nastala v Prokopském údolí. Někteří lidé v čele s JUDr. Zdeňkem Eberlem, vědomi si nesmírného významu tohoto území i jeho potenciálu pro popularizaci zde nahromaděných hodnot, již od 60. let prosazovali pro území zvláštní režim. Označovali je jako „přírodní park“, což ovšem nemělo s dnešními přírodními

parky naprosto nic společného. Mělo to být „kulturně výchovné zařízení Národního výboru hlavního města Prahy“, kde se na rozdíl od jiných přírodně cenných území metropole měly „vytvořit podmínky, které jsou nezbytným předpokladem k obnově přírodního stavu celého území“ s cílem „vytvořit ucelené dílo vysoké estetické hodnoty, odpovídající nejen potřebám hlavního města, ale i zásadám tvorby a ochrany přírody v měřítku mezinárodním“ (Územní plán zóny přírodního parku)⁵. Proto nebylo Prokopské údolí zařazeno do sítě oblastí klidu. V 80. letech se pojem „přírodní park Prokopské a Dalejské údolí“ již běžně objevoval v řadě územně plánovacích dokumentů i dalších materiálů, neměl však žádnou legislativní oporu. V zásadě to tehdy nevažilo, neboť stejně o jakémkoli zásahu v území rozhodovalo město. Mezitím však došlo ke změně politické situace, byla schválena nová ochranná legislativa... A tu si zodpovědní činitelé na pražském magistrátu uvědomili, že ochrana Prokopského a Dalejského údolí jako celku (nemluvíme o řadě přírodních rezervací a přírodních památek

na tomto území) stojí fakticky na vodě. Tudíž ho v roce 1993 vyhlásili jako jedenáctý přírodní park!⁶ Prokopské a Dalejské údolí je tak svým způsobem zároveň nejstarším i nejmladším přírodním parkem v Praze.

Pražská jedenáctka

Většina přírodních parků v Praze tvoří jákési „širší ochranné pásmo“ maloplošným zvláště chráněným územím. Ve svém souhrnu představují přírodu Prahy v celé její různorodosti.

Vezmeme-li to pomyslně ve směru hodinových ručiček, pak prvním je na severu Prahy přírodní park **Draháň-Troja** (478 ha)⁷. Zahrnuje bulizníkové skalnaté svahy vltavského kaňonu v místech, kde řeka opouští hlavní město, a několik přilehlých roklí (Bohnické, Čimické a Draháňské údolí). Z přírodovědného hlediska jsou zde nejcnější společenstva skalních stepí a xerothermních křovin s řadou vzácných druhů bezobratlých. Specifickým fenoménem přírodního parku jsou pozůstatky vinic (včetně dvou dosud zachovalých – jedněch z posledních v Praze) a několik vřesovišť. Území zahrnuje i areály pražské botanické a zoologické zahrady.

Na východním okraji Prahy se nalézají největší z pražských přírodních parků – **Klánovice-Čihadla** (2 017 ha). Jde o značně nesourodé území, jehož východní část tvoří komplex Klánovických lesů – největšího lesního celku v Praze – s relikty několika zaniklých středověkých vesnic, západní část pak údolí Rokytky s přírodovědně velmi významným Počernickým rybníkem. Zahrnuje však i značný podíl zastavěných území. Společným jmenovatelem celého přírodního parku je velké množství různých mok-

řadů. Tento prvek byl nyní ještě zdůrazněn provedením rozsáhlé revitalizace na Rokytce pod Čihadly⁸.

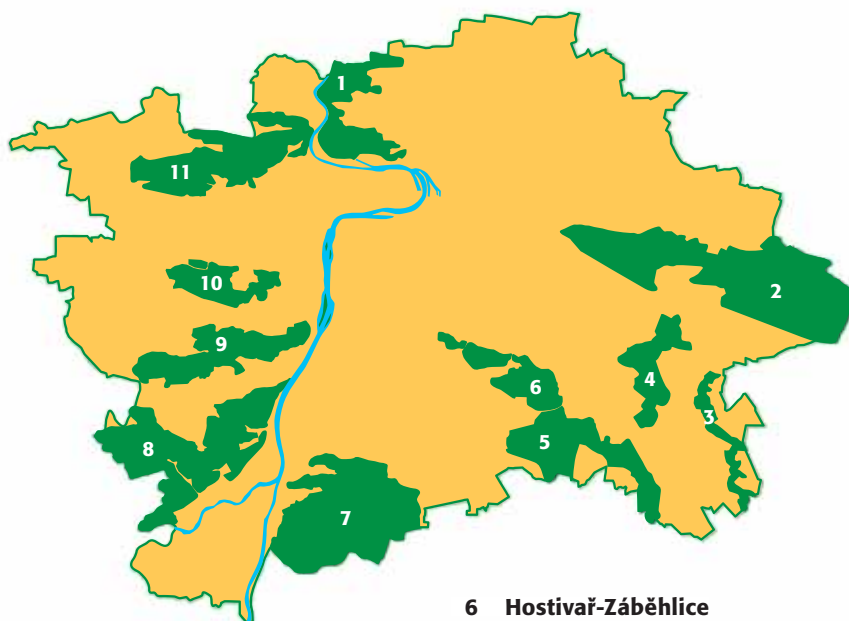
Na jihovýchodě Prahy leží přírodní parky **Rokytka** (105 ha) a **Říčanka** (401 ha), lemuující v úzkém pásu stejnojmenné potoky. Jejich společným rysem je ochrana zbytků venkovské krajiny pražského okolí s mozaikou luk, sadů, remízů a vodních ploch. V obou přírodních parcích lze nalézt též dobře zachované fragmenty lužního lesa – Mejšto u Nedvězí, respektive Uhříněveskou oboru. Geologickým fenoménem je křemencový ostroh Rohožník nad Dubčí s odkrytými plochami dokládajícími horizontální posuny během variského vrásnění. Z krajinářského hlediska jsou zajímavé pozůstatky rozsáhlé rybníční soustavy, která kdysi existovala na Říčance v okolí Dubče – ze středověkých rybníků je dochován Podlesek, několik dalších bylo během 20. stol. obnoveno.

Tok Botiče tvoří osu dvou na sebe bezprostředně navazujících přírodních parků – **Botič-Miličov** (873 ha) a **Hostivař-Záběhllice** (372 ha). Vysokou krajinářskou hodnotu má především údolí Pitkovického potoka – pravostranného přítoku Botiče – s bohatými břehovými porosty a nivními loukami. Až neuvěřitelně působí úsek Botiče divoce a volně meandrující skrze hostivařskou zástavbu. Přírodovědně nejcnější je v této oblasti Pitkovická stráž – skalnatý ostroh s teplomilnou vegetací (mimo jiné bohatý výskyt koniklece lučního českého; *Pulsatilla pratensis* subsp. *Bohemica*) nad pravým břehem Pitkovického potoka. Hodnotný je též komplex Miličovského lesa – příro-

dě blízké lipové doubravy – a přilehlých Miličovských rybníků. Nedávno objevená populace tesaříka obrovského (*Cerambyx cerdo*) v mohutných dubech na hrázi jednoho z nich jim zajistila místo na seznamu evropsky významných lokalit. Výhradně rekreační charakter má v 60. letech vysázený Hostivařský lesopark.

Na jihu Prahy nalezneme přírodní park **Modřanská rokle-Cholupice** (1 531 ha). Těžištěm přírodního parku byla donedávna zřejmě nejrozsáhlejší neporušená ukázka středočeské venkovské krajiny na území Prahy, dnes však v podstatě zničená výstavbou pražského dopravního okruhu. Severní část přírodního parku tvoří zalesněná Modřanská rokle s velkým množstvím pramenů a studánek, zalesněné jsou i svahy a rokly spadající k západu k Vltavě. Ve své jihozápadní části zahrnuje přírodní park zalesněné návrší Šance s významným geologickým profilem – proterozoickými horninami a s výraznými pozůstatky keltského opida.

Přírodní park **Radotínsko-Chuchelský háj** (1 386 ha) na jihozápadním okraji Prahy bezprostředně navazuje na CHKO Český kras. Z toho vyplývá, že zdejší lokality mají obdobný charakter – význačné geologické profily a paleontologická naleziště Barrandienu (včetně známých Barrandovských skal či lomů na Homolce, ukrývajících hned dva stratotypy), skalní stepi, zbytky šípákových doubrav... Radotínské údolí patří k přírodně nejcnějším územím Prahy. Bylo zde zjištěno na 600 druhů vyšších rostlin a ještě mnohem početnější zvířena – zejména bezobratlí, mimo jiné i „naturové“ druhy včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*)

- 1 Draháň-Troja
- 2 Klánovice-Čihadla
- 3 Rokytka
- 4 Říčanka
- 5 Botič-Miličov

- 6 Hostivař-Záběhllice
- 7 Modřanská rokle-Cholupice
- 8 Radotínsko-Chuchelský háj
- 9 Prokopské a Dalejské údolí
- 10 Košíře-Motol
- 11 Šárka-Lysolaje

a přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*). Z méně známých míst stojí za zmínku Mariánský pramen nad Chuchlí s velmi bohatou tvorbou travertinu.

Krasový charakter má i již zmíněný severněji ležící přírodní park **Prokopské a Dalejské údolí** (725 ha). I zde najdeme zachovalé skalní stepi či dubohabrový háj, mezinárodního věhlasu však dosahuje svými geologickými lokalitami. V lomech i přirozených výchozech podél Dalejského a Prokopského potoka od Řeporyj do Hlubočep můžeme spatřit takřka souvislý profil silurskými a devonskými horninami včetně diabasového masivu silurské podmořské sopky či korálového útesu. Kromě vlastních údolí zabírá přírodní park i výšiny Dívčích hradů, známé z pověstí o Dívčí válce, s nádherným a neobvyklým výhledem na Prahu.

Těžištěm přírodního parku **Košíře-Motol** (313 ha) jsou historické usedlosti s parky a zahradami. Nejvýznamnější z nich je dnes bohužel velmi zpustlý areál usedlosti Cibulka a přilehlého přírodně krajinářského parku s řadou drobných romantických staveb – mimo jiné s čínským pavilonem či vyhlídkovou věží v podobě hradní zříceniny, která je jednou z nejstarších vyhlídkových věží u nás – a s několika mohutnými duby, z nichž jeden, s obvodem kmene přes pět metrů, patří k největším stromům v Praze. Z geologického a geomorfologického hlediska stojí za pozornost stolová hora Vidoule, lemovaná pískovcovými stěnami, či bazaltový suk Kalvárie s nápadným křížem na okraji Motola. Významným geologickým a paleontologickým nalezištěm je železniční zářez, zvaný Motolský ordovik.

Nejen v oblasti krasu lze nalézt zajímavé geologické lokality. Křemencová lavice na fotografii se nalézá na Rohožníku v Přírodním parku Říčanka.

Foto J. Moravec

Poslední z pražské jedenáctky přírodních parků – **Šárka-Lysolaje** (1 005 ha) – se nachází při severozápadním okraji Prahy. Divoká Šárka se dvěma bulžňákovými soutěskami a přilehlými náhorními plošinami bývalých hradů, porostlých specifickou bylinnou vegetací, je pravděpodobně jednou z přírodně nejzachovalejších lokalit na území dnešní Prahy. Ve zbytku Šáreckého údolí najdeme jak lesní a lesoparkové partie, tak mokřadní společenstva, zahrady, vřesoviš-

tě, lesostepní enklávy, zkrátka velmi bohatou mozaiku nejrůznějších společenstev. V sousedním Lysolajském údolí je nejpozoruhodnější slepá strž Housle, zaříznutá do křídových pískovců. V celé oblasti se nachází velké množství studánek a pramenů. K přírodnímu parku patří též skalnaté výšiny nad pravým břehem Vltavy, tvořící protějšek k přírodnímu parku Drahaň-Troja.

Nejen příroda

Informace o pražských přírodních parcích by nebyla úplná, kdybychom alespoň stručně nezmínili kulturní památky, které k této krajině neodmyslitelně patří. Vždyť na území přírodních parků leží na 80 památkově chráněných objektů či areálů.⁹

Nalezneme zde řadu významných prehistorických hradů – Zámka u Bohnic, Šárecké hradíště, Butovické hradíště, Šance u Hostivaře i stejnojmenné hradíště u Královic. Středověké fortifikace zastupují věžová tvrz v Královicích či nepatrné zbytky hradu Děvina. Ze sakrálních památek je zřejmě nejceněnější románský pevnostní kostel sv. Bartoloměje v Kyjích. Významnými krajinnými dominantami jsou pozoruhodný kostel sv. Markéty u Královic, kostel sv. Jana Nepomuckého v Chuchelském háji, kostel sv. Matěje nad Šáreckým údolím či kaple sv. Kláry v areálu botanické zahrady v Troji. Nechybí ani drobné sakrální památky, jako jsou kapličky nad prameny v Malé Chuchli a Houslích či kamenný kříž na Kalvárii v Motole. Typické pro „pražský venkov“ jsou staré zemědělské usedlosti, soustředěné zejména na severu a západě města (Trojská kotlina, Šárka, přírodní park Košíře-

Prastaré duby na hrázi rybníku Homolka v Přírodním parku Botič-Miličov jsou domovem tesaříka obrovského. Díky tomu byla lokalita zahrnuta i mezi evropsky významné lokality soustavy Natura 2000.

Foto J. Moravec

-Motel), panské dvory (spíše na východním okraji města) a mlýny, tvořící v minulosti v údolích celé kaskády s důmyslnými vodními díly. Tato skupina památek však patří zároveň k nejohroženějším – buď postupně chátrají a zanikají (např. památkově chráněný Horův mlýn v Prokopském údolí), nebo procházejí radikálními a mnohdy zcela nevhodnými rekonstrukcemi. Důležitou skupinou památek, typických především pro krasové oblasti, jsou pozůstatky po těžbě a zpracování surovin, které se výrazně podílejí na formování podoby těchto míst. Nejde jen o dopravní infrastrukturu bývalých lomů – zbytky úzkokolejek, mostky a dopravní tunely – ale i o provozy: v Chuchli je například unikátně zachovaná Pacoldova vápenka z 2. třetiny 19. stol. V menší míře se lze s těžebními památkami setkat i v jiných lokalitách (např. krátká štola na Jeneřálce v Šáreckém údolí). Z méně typických památek je možné uvést alespoň židovský hřbitov v Uhřetěveské oboře, romantickou zříceninu ne zcela jasného původu na Babě či tzv. Pražský Semmering – železniční trať překračující Prokopské údolí po vysokém kamenném mostě z 2. pol. 19. stol., jenž se stal jedním z jeho symbolů.

O tom, že ne vždy je snadné ochranu přírodního a kulturního dědictví skloubit, svědčí příběh bývalé továrny na výrobu svářecího plynu Hydroxygen na okraji Hlubočep. Ochraňování přírody prosazovala její zboření, aby byla obnovena původní niva ve vstupní části Prokopského údolí. Roku 1982 byl již vydán demoliční výměr. Proti, byť byl objekt v dezolátním stavu, se však postavila občanská iniciativa, která tvrdila, že jde o významnou funkcionalistickou stavbu¹⁰. Třebaže byla budova roku 1989 zapsána do seznamu nemovitých kulturních památek, spor se táhl ještě přinejmenším do poloviny 90. let¹¹.

Přírodní parky v ohrožení

Nejvážnější ohrožení pro pražské přírodní parky představuje v současné době bytová výstavba. Zatím se vesměs daří uhájit vlastní plochu přírodních parků (jednou z odstrašujících výjimek je rozsáhlá zástavba u Křeslic a Pitkovic v Přírodním parku Botič-Miličov), ale vzhledem k ne zrovna ideálně vymezeným hranicím některých z nich (například Přírodní park Rokytka tvoří jen úzký pás vlastní potoční nivy, široký v některých místech pouhých několik set metrů) může být fatální i zástavba „jen“ na jejich hranici. Že nejde o plané obavy, ukazuje několik příkladů z nedávné minulosti, např. výstavba bytového komplexu v nivě Botiče mezi Hostivaří a Zahradním Městem, která, byť mimo vlastní hranice přírodního parku, tuto část údolí vážně a nevratně narušila. Řada velmi rizikových projektů, jako je zástavba v pohledově velice exponované poloze

Petzoldova vápenka nad Velkou Chuchlí v Přírodním parku Radotínsko-Chuchelský háj ze 2. třetiny 19. stol. je zajímavou technickou památkou, dokumentující historii těžby a zpracování vápence, jež toto území vždy silně ovlivňovaly a formovaly.

Foto P. Holub

na Dívčích hraděch nad Prokopským údolím, se pravidelně objevuje s každým novým projednáváním územního plánu.

Neméně vážným, avšak ještě hůře řešitelným problémem, je výstavba komunikací. Především jde o pražský dopravní okruh a s ním související přípojně silnice. Při pohledu na mapu je jasné, že kolize je zde více než pravděpodobná, neboť některé přírodní parky sahají od hranic města až k souvislé zástavbě vnitřní Prahy. Výstavba již postihla či v blízké budoucnosti se značnou pravděpodobností postihne polovinu přírodních parků¹².

Problémů je samozřejmě mnohem více. Některé luční lokality mimo zvláště chráněná území (ZCHÚ) degradují, protože se o ně nikdo dlouhodobě nestará, jak je dobře vidět např. v údolí Rokytky mezi Nedvězí a Kralovicemi. Někde si místní obyvatelé (včetně komunálních politiků) myslí, že přírodní park by měl být parkem v tom běžnějším slova smyslu, a tak do říční nivy sází exotické dřeviny, prosazují budování asfaltových chodníků a veřejné osvětlení. Nekončí je boj s trnovníkem akátem (*Robinia pseudoacacia*), který naši předci na mnoha místech v dobré víře vysázeli, v současnosti likviduje ty nejcennější lesostepní lokality. Setkat se lze i s příliš intenzivním lesním hospodařením, neberoucím ohled na primárně rekreační funkci příměstských lesů (např. před několika lety v Klánovických lesích, kde nevhodnou těžbou došlo mimo jiné i k vážnému poškození reliktních zaniklých středověkých vsí). Přesto jsem přesvědčen, že podaří-li se uchránit přírodní parky před nevhodnou zástavbou, všechny tyto pro-

blémy jsou snáze řešitelné či v budoucnu napravitelné. Nepodaří-li se to, pak jakékoli diskuze nad vhodností či nevhodností péče nebo mírou „parkovosti“ pozbývají jakýkoli smysl.

Jak dál?

Klíčovou roli v péči o přírodní parky má a i nadále rozhodně mít bude Hlavní město Praha. Nejen jako jejich vyhlášovatel a orgán státní správy, zodpovědný za údržbu

Významným fenoménem pražské přírody jsou historické parky a zahrady. Park Cibulka s řadou romantických staveb z počátku 19. stol. (na fotografii vyhlídková věž v podobě hradní zříceniny – pravděpodobně nejstarší vyhlídková stavba u nás) je součástí Přírodního parku Košíře-Motel.

Foto J. Moravec

Typickým prvkem Přírodního parku Draháň-Troja je několik vinic. Jde o jedny z posledních dochovaných vinic na území Prahy. O tom, že jich zde v minulosti bývalo mnohem více, svědčí řada dochovaných teras v okolních svazích.

Foto P. Holub

zvláště chráněných území, ale i jako vlastník a správce většiny lesů a vodních toků, tedy klíčových krajinných prvků. A především jako tvůrce územního plánu města.

Přesto zde zůstává poměrně velké pole působnosti i pro neziskové organizace. Ty se zaměřují především na realizaci zakázek Magistrátu v oblasti péče o ZCHÚ a vybrané významné krajinné prvky (VKP), hlídání územního plánu (bez něhož by řada přírodních parků dnes již nejspíše neexistovala) a na budování naučných stezek¹³. Pro zachování přírodních parků a rozvoj všech jejich funkcí by však bylo třeba, aby některé z neziskových organizací začaly na území parků pracovat i na principu pozemkových spolků – tedy aby vstoupily do přímého kontaktu s vlastníky pozemků, ujal se koordináční

role, k vybraným pozemkům získaly právní vztah¹⁴ a staly se tak rovnocenným partnerem města¹⁵.

POZNÁMKY

- 1 Vyhláška Národního výboru hlavního města Prahy č. 3/1984
- 2 Vyhláška Národního výboru hlavního města Prahy č. 8/1990
- 3 Vyhláška Hlavního města Prahy č. 3/1991
- 4 Podrobněji o vyhlásování přírodních parků v Praze Josef Moravec: 20 let přírodních parků v Praze (Krása našeho domova IV/2, podzim 2004)
- 5 Více o tehdejších cílech Robert Neuhäsel: Přírodní park Prokopské a Dalejské údolí – teoretické zdůvodnění koncepce (sborník

Staletá Praha XV – Pražské středisko státní památkové péče a ochrany přírody 1985)

6 Vyhláška Hlavního města Prahy č. 7/1993

7 Údaje o výměrách jednotlivých přírodních parků se velmi rozcházejí, někdy až o několik desítek ha. Zde uváděné výměry vycházejí z publikace Chráněná území ČR XII. – Praha (AOPK ČR 2005)

8 Realizováno v letech 2007–2008, investor Hlavní město Praha, dodavatel Lesy hl. m. Prahy. Viz www.lesypraha.cz > Vodní toky a nádrže

9 Podrobný přehled na www.prirodniparky.wz.cz

10 Viz např. Technické památky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, sv. III. (Libri 2003), str. 260–261 či http://vcpd.cvut.cz/UserFiles/File/praha_hydroxen.pdf

11 Autor tohoto textu byl kolem roku 1995 osobně svědkem několika pokusů o zpochybnění památkové ochrany tohoto objektu, čemuž silně nahrával jeho stále se zhoršující stav. Opraven byl až koncem 90. let, dnes slouží administrativním účelům

12 Okruh již protíná přírodní park Klánovice-Čihadla, v současné době se staví v přírodních parcích Modřanská rokle-Cholupice a Radotínsko-Chuchelský háj, plánována je stavba v přírodních parcích Říčanka a Draháň-Troja.

13 Na území pražských přírodních parků dnes existuje 12 naučných stezek. Jejich tvůrci a správci jsou v převážné většině občanská sdružení. Více na www.prazskestezky.cz

14 Přes značně vysoké ceny pozemků v Praze se nejvíce jako nemožné ani výkupy vybraných pozemků za účelem ochrany přírody a krajiny. Úspěchy veřejných sbírek, jako jsou Místo pro přírodu a Nový prales, dovolují opatrnou dávku optimismu

15 Jediným v současné době fungujícím pozemkovým spolkem v Praze je PS Botič-Rokytka při stejnojmenné ZO ČSOP, i ten se však na území přírodních parků soustřeďuje především na péči o MZCHÚ

Autor působí jako odborný pracovník Českého svazu ochránců přírody

SUMMARY

Moravec J.: Prague Natural Parks Are a Quarter of a Century Old

Under Act No. 114/1992 Gazette on the Protection of Nature and the Landscape, as amended later, Natural Parks (NrPs) are established to reduce such land use, which would destroy, damage or disturb the maintained status of an area, harbouring the valuable landscape scenery/character as well as concentrated aesthetic and natural values. The article presents eleven Natural Parks situated in the Prague Metropolitan Area, and the threats they have been facing. The oldest of them, the Říčanka (401 hectares) and Botič-Miličův (873 hectares) NrPs were declared in 1984, as the output of long-term huge efforts made by nature conservationists to preserve

from a point of view of nature conservation and landscape protection valuable area against spreading building of new prefabricated housing estates on the Czech Republic capital's outskirts. The other – Draháň-Troja (478 ha), Klánovice-Čihadla (2,017 ha), Rokytka (105 ha), Hostivař-Záběhlíce (372 ha), Modřany Gorge-Cholupice (1,531 ha), Radotín-Chuchle Grove (1,386 ha), St. Procopius and Daleje Valley (725 ha), Košíře-Motol (313 ha) and Šárka-Lysolaje (1,005 ha) NrPs – followed in 1990–1992. Most of the Prague Natural Parks serve as unofficial broad buffer zones for small-size Specially Protected Areas. As a network, they present Prague nature in its complexity and diversity, ranging from important sites of geology and palaeontology, rock steppes and forest-steppes, forest growths, fishponds and wetlands to old parks and gardens. In addition, the Prague Natural Parks include many cultural monuments, which have been an inseparable part of the above urban landscape.